

prima instanță: G. Stratulat
instanța de apel: I. Cimpoi, I. Secrieru, I. Cotruță

dosarul nr.3ra-786/17

ÎN C H E I E R E

7 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ranciuc Natalia împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la calcularea și achitarea indemnizației de maternitate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 07 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 04 iulie 2016 Ranciuc Natalia a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM cu privire la calcularea și achitarea indemnizației de maternitate.

În motivarea acțiunii a invocat că la 02 iunie 2016 s-a adresat pârâtului cu o cerere, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului Ranciuc Anton, în cuantum de 30 % din salariul calculat spre achitare, începând cu data de 23 octombrie 2015 până la atingerea vârstei de 3 ani - 02 septembrie 2018.

Indică că prin răspunsul din 23 iunie 2016, cererea a fost respinsă, pe motiv că cerințele nu cad sub incidența Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, fiind invocat faptul că colaboratorii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat, respectiv din salariul acestora nu se rețin plățile în bugetul asigurărilor sociale, astfel urmând să se adreseze cu o cerere în acest sens la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Consideră răspunsul pârâtului neîntemeiat și menționează că la 14 mai 2012 Ranciuc Natalia a fost numită în bază de contract în funcția de radiotelefonist al

serviciului de gardă al detașamentului pompieri și salvatori sectorul Ciocana, municipiul Chișinău al Direcției situații excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al RM, unde activează până în prezent.

Comunică că la 15 aprilie 2013 s-a născut Ranciuc Mihail, iar potrivit extrasului din ordinul nr. 84ef din 29 iulie 2013, Ranciuc Natalia s-a aflat în concediu de îngrijire a copilului Ranciuc Mihail până la vârsta de 3 ani, de la 26 iulie 2013 - 15 aprilie 2016.

De asemenea, a afirmat că nu a beneficiat de indemnizația în mărime de 30 % din salariul lunar pe perioada aflării în concediu de maternitate pentru îngrijirea copilului Ranciuc Mihail.

Sușține că ulterior, la 02 septembrie 2015 s-a născut Ranciuc Anton, iar conform extrasului din ordinul nr. 141 ef din 16 octombrie 2015, Nataliei Ranciuc i s-a acordat concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, de la 23 octombrie 2015 – 02 septembrie 2018.

Consideră că Ranciuc Natalia cade sub incidența Legii privind sistemul public de asigurări sociale, care prevede expres că în sistemul public sunt asigurate obligatoriu prin efectul legii, persoanele care sunt numite la nivelul autorității executive, concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă salariatului conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către angajați în 12 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul.

La fel, relatează că conform art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situații Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilit de legislație, iar art. 37 al Legii menționate, prevede că remunerarea muncii colaboratorilor Serviciului se efectuează în conformitate cu Legea nr. 355 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Conform certificatului eliberat de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale nr. 97 din 23 februarie 2016, salariul mediu lunar al Nataliei Ranciuc în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, constituia 23 089,19 lei.

Astfel, consideră că pârâtul a respins neîntemeiat cererea Nataliei Ranciuc cu privire la calcularea și achitarea indemnizației de maternitate, or prevederile art. 7 alin. (7²) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004 se aplică doar pentru situațiile în care dreptul la indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani a apărut după data de 01 aprilie 2014.

Prin urmare menționează că riscul asigurat la Ranciuc Natalia a survenit odată cu nașterea celui de-al doilea copil și anume la data de 02 septembrie 2015, pe când în concediu pentru îngrijirea primului copil, s-a aflat în perioada 26 iulie 2013 - 15 aprilie 2016, fapt ce atestă că în ultimele 12 luni Ranciuc Natalia nu a realizat venit asigurat și respectiv, beneficiază la stabilirea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului, reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat, or urma să fie calculată această indemnizație pentru copilul precedent.

Solicită recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 19/7-R-94/16 din 23 iunie 2016, obligarea pârâtului să

calculeze și să-i achite Nataliei Ranciuc indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului Ranciuc Anton, în cuantum de 30 % din salariul lunar, începând cu data de 23 octombrie 2015 până la atingerea vârstei de 3 ani – 02 septembrie 2018, reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent și anume din salariul în mărime de 2 690 lei. De asemenea, a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 decembrie 2016 acțiunea înaintată de Ranciuc Natalia a fost admisă.

S-a recunoscut ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM nr. 19/7-R-94/16 din 23 iunie 2016.

S-a obligat Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM la calcularea și plata în folosul Nataliei Ranciuc a indemnizației pentru creșterea copilului Ranciuc Anton, în cuantum de 30 % din salariu lunar, începând cu data de 23 octombrie 2015 până la atingerea vârstei de 3 ani – 02 septembrie 2018, reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent și anume, reieșind din salariul mediu în mărime de 2 690 lei.

S-a încasat de la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM în beneficiul Nataliei Ranciuc cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, a fost respins apelul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 07 decembrie 2016.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a apreciat ca fiind justă concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii acțiunii.

Instanța de apel a menționat că conform art. 18 alin. (1) și (6) al Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22 iulie 2004, asiguratul care se află în concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani la toate unitățile în care desfășoară activități are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data acordării concediului și până la vârsta de 3 ani a copilului. În cazul în care data acordării concediului pentru îngrijirea copilului diferă de la o unitate la alta, indemnizația se stabilește începând de la data ultimei acordări a concediului. Cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită la art.7, dar nu mai puțin de 440 de lei pentru fiecare copil.

La fel, a invocat prevederile art. 7 alin. (1) din Legea menționată, care prevede că baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit.a), b), d) și g) și art.15 alin.(1) lit.a) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Totodată, instanța de apel a reținut că conform art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilit de lege, iar conform art. 11 al Legii bugetului de stat pe anul 2015 nr. 72 din 12 aprilie 2015, despăgubirile pentru persoanele care, potrivit legislației, sunt supuse asigurării

de stat obligatorii se plătesc, în baza documentelor perfectate de către serviciile de specialitate ale autorităților (instituțiilor) în care sunt angajate aceste persoane, din mijloacele autorităților (instituțiilor) respective.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a stabilit că obligațiunea de schitare a indemnizației revine angajatorului - Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, din care considerente nu pot fi reținute argumentele Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale precum că potrivit art. 30 al Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat. Prin urmare, din salariul acestora nu se rețin plățile în bugetul asigurărilor sociale, astfel indemnizația urmează a fi achitată din contul mijloacelor bugetului de stat.

Or, conform pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 „Cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale”, stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor se efectuează de către unitatea economică în care își desfășoară activitatea de bază angajatul prin contractul individual de muncă.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că prima instanță just a concluzionat precum că Ranciuc Natalia, fiind angajată a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, i se acordă calitatea de persoană asigurată de la bugetul de stat și dispune de dreptul de a beneficia de indemnizație pentru creșterea copilului minor, conform legislației în vigoare și prin urmare temeinic și legal prima instanță a ajuns la concluzia privind încasarea din contul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale în beneficiul Nataliei Ranciuc a indemnizației pentru creșterea copilului Ranciuc Anton în cuantum a câte 30 % din salariul lunar începând cu data de 23 octombrie 2015 până la împlinirea vârstei de 3 ani – 02 septembrie 2018, reieșind din salariul mediu în mărime de 2 690 lei.

În ceea ce privește încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a concluzionat că corect au fost încasate cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei, acestea fiind reale, necesare și rezonabile.

La 17 mai 2017 Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea uni noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Recurentul Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM, în motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel a relatat că decizia recurată nu corespunde tuturor normelor de drept și nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate de recurent în procesul examinării cererii de apel.

Astfel, a menționat că asupra personalului atestat din cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale se răsfrâng prevederile Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, în care sunt prevăzute norme de drept și de bază a activității colaboratorilor.

Deci, potrivit art. 30 al Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși

asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat. Prin urmare, din salariul acestora nu se rețin plățile în bugetul asigurărilor sociale, respectiv nu cad sub incidența Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Or, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, nu prevede încasarea pentru personalul atestat a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, respectiv nu se efectuează nici indemnizația de creștere și îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani, deoarece personalul acestui serviciu dispune de grad și statut special în conformitate cu Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007.

Menționează că prin urmare, se achită din contul mijloacelor bugetului de stat indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 1,5 ani persoanelor neasigurate conform prevederilor pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii. Indiferent de faptul dacă solicitantul acestor indemnizații este angajat în câmpul muncii sau nu, cererea pentru stabilirea indemnizației unice la nașterea copilului și indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani sau 1,5 ani va fi depusă la Casa Teritorială de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei, decizia redactată a instanței de apel din 28 februarie 2017 a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților la data de 15 martie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 3168 (f. d. 82), însă nu sunt date referitor la recepționarea de către părți a deciziei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 mai 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în cererea de recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva